

A szolnoki Tiszaparti Római
Általános Iskola és
Gimnázium
gyermekvédelmi stratégiája

Tartalomjegyzék

	oldal
Bevezetés	3
1. A gyermekvédelemhez kapcsolódó irányító dokumentumok	3
2. Intézményi helyzetelemzés	4
2.1 Az intézményi környezet bemutatása	4
2.2 Működési feltételek	6
2.3 Személyi feltételek, a munkatársak mentálhigiénés támogatása	7
2.4 A gyermekvédelem jellemzői és gyakorlata az intézményben	9
2.5 SWOT-analízis a pedagógusok körében végzett felmérés alapján	12
3. A gyermekvédelem intézményi struktúrája	13
4. A gyermekvédelem alapelvei intézményünkben	15
5. Az intézményi gyermekvédelem fő céljainak meghatározása az intézményi alapelvek alapján	18
6. A gyermekvédelmi stratégia megvalósítási terve a célok elérése érdekében	21
7. A gyermekvédelmi stratégia várt hatásai és értékelése	27
Fenntartói jóváhagyás	28

Bevezetés

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatának ellátása kiemelt célként jelenik meg iskolánk pedagógiai programjában és a nevelő-oktató munka mindennapi gyakorlatában. A gyermekek életében meghatározó szerepe van az iskolának, hiszen a család mellett itt töltik napjuk jelentős részét, itt fejlődnek, növekednek, szocializálódnak. A pedagógusok fontos szerepet töltenek be ezekben a folyamatokban, mivel segítik, befolyásolják, kísérik a gyerekeket éveken keresztül. A gyermekek nevelésében tapasztalható problémákkal az őket tanító tanárok is kikerülhetetlenül szembesülnek, legyenek azok pszichés, fizikai vagy értelmi problémák.

Az iskola valamennyi pedagógusának kötelessége a gyermekek oktatása mellett a gyermekek jóllétének megőrzése, fenntartása, előmozdítása, védelme. A Nkt. 62.§ (1) alapján a pedagógusok kötelessége, hogy *„a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.”*

A gyermekvédelmi munka tehát minden pedagógus egyéni felelőssége, kötelessége iskolánkban, ugyanakkor intézményi szinten megnyilvánuló közös felelősségük is.

1. A gyermekvédelemhez kapcsolódó irányító dokumentumok

A gyermekvédelmet intézményünkben az alábbi jogszabályok és irányelvek határozzák meg:

- a Nemzeti köznevelési törvény és végrehajtási rendeleteinek vonatkozó részei (gyermeki jogok, az intézményvezető és a pedagógusok gyermekvédelemmel kapcsolatos kötelességei (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról)

- 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről

- Gyermekvédelmi törvény és végrehajtási rendeletei

1997. XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

- Egyezmény a gyermek jogairól

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

- Szakmai irányelvek, módszertani útmutatók (SNI/BTMN tanulók esetében)

(https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

- Az egyházi fenntartó esetenként szükségesnek ítélt egyéb rendelkezései, előírásai a gyermekvédelem tárgykörébe tartozó kérdésekben

- Az intézményi alapidokumentumok (pedagógiai program, SZMSZ)

A jogszabályok és irányító dokumentumok legfontosabb, a napi munkában iránymutató rendelkezéseiből jogszabálygyűjtemény áll rendelkezésre, amely az iskola tanári szobájában minden pedagógus számára hozzáférhető. A jogszabályi változások nyomon követése, a gyűjtemény aktualizálása az intézményvezetés felelőssége.

2. Intézményi helyzetelemzés

2.1 Az intézményi környezet bemutatása

Iskolánk Jász-Nagykun-Szolnok megyeszékhelyének, Szolnok városának nevelési-oktatási intézménye. A fejlődő város közel 70000 fős lakossággal rendelkezik, kistérségében, vonzáskörzetében több település található. Iskolánknak egyházi fenntartású intézményként

nincs meghatározott beiskolázási körzete, mind a városi óvodákból, általános iskolákból, mind pedig kistérségi települések iskoláiból érkeznek hozzánk diákok. A városban iskolánkon kívül még három jó hírű, szintén hosszú múltra visszatekintő gimnázium működik. A mi diákjaink közel 60%-ban jellemzően vidéki tanuló.

Több mint fél évszázados múlttal rendelkezünk, jelenlegi, a váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága fenntartásában működő intézményünk 2009-ben alakult meg a Szent József Katolikus Általános Iskola tevékenységi körének bővítésével. A városban csak „Tiszapartiként” emlegetett iskolánk nevéhez híven a város legszebb részén, a Tiszaparti sétány mellett helyezkedik el. A környezet az iskolának vonzerőt is jelent, hiszen a hozzánk járó diákok csendesebb, a városi zajtól kevésbé zavart környezetben tanulhatnak. A városban több kerékpárút is segíti a közlekedést, iskolánk megközelíthetőségét is segíti ezek hálózata.

A város több közösségi intézménnyel rendelkezik (Agóra Kulturális Központ, Szigligeti Színház, Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár, TiszapArt Mozi), amelyek a szabadidő eltöltésének számos lehetőségét kínálják. Iskolánk is szoros kapcsolatot ápol ezekkel az intézményekkel, az általuk szervezett programoknak diákjaink rendszeres résztvevői. A város közösségi életének iskolánk is fontos része: az aula rendszeresen ad helyet szolnoki festőművészek kiállításainak, kórustalálkozóknak. Legrégbbi tagozatunk az ének-zene tagozat, a Tiszaparti kórusa rendszeres fellépője a városi rendezvényeknek.

A város munkaerő-piaci adottságai jónak mondhatóak, az Ipari parkban működő nagyobb gyárak (pl. Stadler, Béres Gyógyszergyár) munkalehetőséget kínálnak a város lakóinak, a munkanélküliséget kevésbé tapasztaljuk problémának saját tanulóink családi környezetében.

Az iskola pedagógiai programja a nevelésre helyezi a fő hangsúlyt, általában azt tapasztaljuk, hogy a hozzánk járó tanulók szülei is ezért döntöttek iskolánk mellett. A tudás gyarapítása, a felsőfokú tanulmányokra történő felkészítés mellett célunk a hitéletbeli fejlődés, a fegyelem és a fegyelmezett munkavégzés igényének erősítése a tanulóknak. Azt szeretnénk elérni, hogy a korunkra jellemző értékválság ellenére tanulóink szilárd értékrenddel szembesüljenek, amelynek segítségével felnőtt életükben is megoldást tudnak találni életvezetési problémáikra. Ez talán az az elvárás, ami leginkább megfogalmazódik az iskolánkkal szemben a szülők, illetve a fenntartó részéről.

Az értékközvetítésben fontos szerepe van természetesen a családnak, mint elsődleges értékközvetítőnek. A hozzánk jelentkező tanulók esetében nagyjából nem mondhatjuk jellemzőnek a családok vallásos beállítódását, a város életében (a történelmi múltból eredően is) nem a vallásos, templomba járó családok száma a meghatározó. Ez a mi értékközvetítő munkánkat teszi nehezebbé, és emiatt is tartjuk kiemelten fontosnak a szülővel való kapcsolattartás minél több formáját.

2.2 Működési feltételek

Iskolánk összetett iskola, a városban egyedülálló módon kínálunk az alsó tagozattól kezdve az érettségi vizsgáig oktatási lehetőséget. Két épülettel rendelkezünk, amelyek egymástól nem nagy távolságra helyezkednek el a Tiszaparti sétányon: az „A” épület a főépület, ahol a felső tagozatosok és a gimnáziumi tanulók osztálytermei találhatóak, míg a „B” épületben az alsó tagozat nyolc osztálya tanul.

Az intézmény belső kialakításában az esztétikus környezetre törekszünk. A főépület a 2020/21-es tanévben jelentős energetikai korszerűsítésen ment keresztül pályázati úton (hőszigetelés, nyílászárók cseréje, napelemes energiaforrások kiépítése), ennek folytatásaként kezdődött el az iskola saját erőforrásaira támaszkodva a belső környezet átalakítása is (tornaterem felújítása, falburkolat cseréje). A jövőben feladatunknak tekintjük a digitális oktatási környezet fejlesztését, a tantermek ezt lehetővé tévő, támogató felszereltségének javítását.

Az intézmény felszereltsége nagyjából megfelel az előírásoknak és a közvetlen partnerek elvárásainak, illetve a korszerű követelményeknek. Az „A” épületben szaktárgyi előadókkal, szertárakkal, informatika termekkel rendelkezünk, közel 23000 kötetes könyvtárral, tornateremmel, nagy sportudvarral. Kiscsoportos foglalkozásra alkalmas termek mellett 2 tanterem alkalmas kb. 50 fős hallgatóság befogadására is. Az intézmény aulája rangos hangversenyek, kiállítások és egyéb – a nevelő-oktató munkát segítő – a kulturált szórakozást is szolgáló rendezvények színhelye. A szülők számára – e célra kialakított - szülői fogadó áll rendelkezésre. A diákönkormányzati és egyéb kiscsoportos megbeszélések a kerekasztalos tárgyalóban zajlanak. A „B” épületben is korszerű sportpályával, illetve játszótérrel

rendelkezünk. Az alsó és felső tagozaton több éve működnek felmenő rendszerben a CSÉN-foglalkozások, ezekhez szintén külön termek állnak rendelkezésre a „B” épületben.

Nehézségünk a működés terén a főépület zsúfoltsága. A gimnáziumi oktatás eredményessége sok tekintetben függ a csoportbontásoktól, ezekből nagyon sok van, és természetesen ezeknek helyet is kell biztosítanunk. A főépületben alig van olyan termünk, amit ne használnánk oktatási célra. Ez a nehézség a gyermekvédelmi munkát is érintette, a szülőkkal, tanulókkal folytatandó egyéni beszélgetésekhez nem volt jól kialakított, nyugodt terünk. A 2021/2022-es tanévben a szervezetfejlesztési projekt keretében ez a probléma oldódott, a könyvtár erre a célra elkülönített részében hoztunk létre az egyéni beszélgetésekre alkalmas teret.

2.3 Személyi feltételek, a munkatársak mentálhigiénés támogatása

A nevelő-oktató munkát jól képzett, humánus szellemű, 64 fős tantestület segíti intézményünkben. Minden pedagógus igyekszik az iskola egyházi fenntartásából eredő azon szellemiséget, világnézetet a tanulók felé közvetíteni, amely az emberi élet védelmét, a másokra történő odafigyelést elsődlegesnek tekinti. Nyitottak a nyílt és őszinte kommunikációra, problémás esetekben az esetmegbeszélésekre.

A tantestület legnagyobb része tapasztalt, 40-50 év közötti pedagógusokból áll: örömteli tény az, hogy az utóbbi években olyan fiatal kollégákkal is gyarapodott a tantestület, akik lelkesen, fegyelmetten, a tapasztaltabb kollégák tanácsaira hallgatva végzik munkájukat. A kiégést kevésbé érezzük fenyegető problémának a nevelőtestület életében, a jó kollegiális szellem jól tudja ellensúlyozni ennek veszélyét. Szerencsére a nagymértékű fluktuáció sem jellemző a tantestületre, ami szintén azt jelzi, hogy a kollégák többsége jól érzi magát az iskolában, a nevelőtestületben. Tény azonban az, hogy a pedagógusok mindennapi leterheltsége mellett kevés a közös alkalom, amikor nem iskolai célú megbeszélésre gyűlnek össze a kollégák.

A pedagógiai munkát segítők (4 fő) főként a tanulószobák ellátásában, a folyosóügyelet biztosításában töltenek be fontos szerepet. Valamennyien olyan munkatársaink, akik sokat

vannak a gyerekek között, látják a mindennapjaikat, problémáikat, és épp ezért a problémák felismerésében, jelzésében kulcsszerepük van.

28 osztályunk van, minden osztálynak van osztályfőnöke, a gyermekvédelem szempontjából talán ők a legfontosabb szereplők, mivel összekötő kapcsot jelentenek a család, a gyermek és az iskola között. Munkájuk sokrétű, jellemzően sok energiát fordítanak az elfogadó szellemű, jó osztályközösségek kialakításáért. Rendszeres és többféle kommunikációs csatornákat működtetnek a szülők felé, jelzik a problémákat az iskolavezetésnek. Többnyire az ő jelzéseik alapján kerülnek az iskolavezetés látókörébe azok a problémával küzdő gyerekek, akiknél nem gondolnánk arra, hogy bármi gond lehet (pl. nem hátrányos helyzetűek, rendezett családban élnek, de mégis jelentkeznek tanulási, mentális problémák).

Az érintett tanulók megsegítésére egyrészt rendelkezünk pasztorál-pszichológiai képzettségű munkatárssal, aki egyben a szervezetfejlesztési projekt keretében megalakult team tagja is, másrészt van gyermekvédelmi felelős is az iskolában (szintén a team tagja). A kollégánő órakedvezmény biztosítása mellett látja el a feladatot: rendszeres kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel, szükség esetén a gyermekvédelmi hatóságokkal, számon tartja a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

Személyi feltételek terén nehézségnek azt érezzük, hogy gyermekvédelmi kérdésekben a kollégák kevésbé jártasak. Eddig kevés olyan továbbképzés volt, amely erre a területre irányította a figyelmet. A gyermekvédelem nagyon tág, sokrétű terület, ahol érzésünk szerint a leghatékonyabb a problémák időben történő felismerése. Ebben mindenképpen előre kell lépünk, szükségesnek tartjuk a nevelőtestület érzékenyítését a problémák felismerése iránt, a szemléletformálást.

Ehhez kapcsolódik egy hatékony jelzőrendszer kialakításának igénye, amit szintén hiányosnak ítélünk. A gyermekvédelmi protokoll, egy hatékony jelzőrendszer kialakítása a gyermekvédelem ránk váró szervezetfejlesztési feladatainak egyike a jövőben. A protokoll kialakítása után annak működését folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk, hogy a hatékonyság valóban megfelelő mértékű legyen – de előfeltétel, hogy a kollégák tisztában legyenek azzal, milyen jelenségekre is kell feltétlenül odafigyelni.

A tantestület érzékenyítése mellett fontosnak tartjuk a tanárok mentális egészségére történő odafigyelést is, hiszen segíteni, biztonságot és megértést nyújtani csak az tud, akinek lelkében

szintén „rend” van. Havonta tartunk bibliaórát jelenlegi gyakorlatunk szerint, illetve a tanév kezdetén közös lelki gyakorlatot, de a tanárok mentális egészségének elősegítéséhez ez minden bizonnyal kevés. A kollégák leterheltsége mellett is érezhető, hogy a nevelőtestületi együttlétek iránt lenne igény.

2.4 A gyermekvédelem jellemzői és gyakorlata az intézményben

Az iskolánkba járó tanulók száma az iskola összetettségéből adódóan is magas (780 fölötti a tanulók száma). Családi háttérük szociális helyzetüket tekintve többnyire kevésbé problémás. A társadalmi folyamatoknak megfelelően nálunk is nőtt a csonka családból érkező gyermekek száma, ennek ellenére komoly problémákat függőségek (pl. drogfogyasztás, alkoholfogyasztás) terén nem tapasztalunk. Kivételek persze mindig akadnak, de ezek kezelésére oda tudunk figyelni.

Amit komolyabb problémaként figyeltünk meg az elmúlt évek során, az a gyerekek lelki egészségének változása: szinte minden tanévben találkozunk pánikrohammal küzdő gyermekekkel vagy olyan egészségügyi problémákkal, amelyek háttérében mentális problémák állnak. Az elmúlt évek pandémiás időszaka ezeket a problémákat csak erősítette, az elmagányosodás, a valódi közösségi együttléttől való eltávolodás „a virtuális közösségi léttel” szemben komoly probléma.

Szerencsés viszont, hogy iskolánkban vannak tanórán kívüli szervezett programok (pl. lelkigyakorlat, tanévente osztályonként egy nap, osztálykirándulások, osztályfőnökök által szervezett osztályprogramok). Ezek, illetve az itt folyó egyéni beszélgetések alkalmat kínálnak a gyerekek személyiségének, problémáinak, háttérüknek más oldalról történő megismerésére.

Külső kapcsolataink is támogatják a gyermekvédelem feladatait. Rendszeresen részt veszünk a „72 óra kompromisszumok nélkül” önkéntes szociális akciójában a szolnoki Talifish Teaház és Klubbal együttműködésben, tanulóink drogprevenációs előadásokon is részt vesznek a klub szervezésében. A közelünkben lévő Tisza Mozi gyakran szervez osztályainknak szervezett vetítéseket, filmekhez kapcsolódó beszélgetéseket. A Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár is

számos programot kínál, amelyek a tanulók lelki épülését szolgáló, a fiatalságot érdeklő témák mentén szerveződnek.

Az osztályfőnöki tanmenetek összeállításában is mindig megjelennek az életkornak megfelelő prevenció témák, több esetben külső előadók bevonásával – ennek jól kialakult gyakorlata van az iskolában (rendőrségi órák, egészségvédelemmel kapcsolatos előadások). Szülői kapcsolatnak köszönhetően van iskolarendőrünk, akinek segítségével prevenció témákban mindig számíthatunk (pl. internetes bántalmazás, drogprevenció, bűnmegelőzés).

A gyermekvédelem szempontjából fontos területnek tartjuk a fenntartó ösztönzésére néhány éve elindult organikus pedagógiai szemléletet. A Joseph Kentenich atya által kidolgozott nevelési rendszer középpontjában a gyermek személyiségének fejlesztése, a kötődések és nevelő és a gyermek közötti bizalmi kapcsolat fontosságának hangsúlyozása áll, ami a mi (később bemutatandó) intézményi filozófiánk is lényegi eleme. Az organikus pedagógia a teljes személyiség kibontakoztatására törekszik azon elv mentén, hogy „azt öntözzük, amit növelni szeretnénk”. A pedagógia szemlélet jegyében számos iskolai kezdeményezés indult el az előző években, melyek középpontjában az érzelmi intelligencia növelése, a közösségformálás áll. Ennek keretében valósulnak meg például a családi életre nevelő (CSÉN) foglalkozások. Az 1-8. évfolyamon több éve működnek felmenő rendszerben ezek a foglalkozások: a foglalkozásokat vezető kollégák nagyon jártasak a közösségformáló, közösségépítő, önismereti játékokban, a foglalkozások tematikáját az életkori sajátosságoknak megfelelően építik fel. A foglalkozások során kerülnek sokszor felszínre olyan problémák, a gyerekek családi körülményeiről információk, amelyek talán ezen foglalkozások hiányában nem válnának ismertté előttünk. Működik az iskolában továbbá a lelki napok szervezésére létrehozott iskolai munkacsoport, amely az élménypedagógia eszköztárával is élve komoly témák tárgyalását tűzi ki mindig célul, szem előtt tartva itt is az életkori sajátosságokat.

A nehezebb szociális helyzetben lévő tanulók támogatására működik iskolánkban a „Tiszaparti Diákokért” alapítvány. Az alapítvány elsősorban anyagi támogatást tud biztosítani a valóban rászoruló tanulóknak (pl. étkezési támogatás, iskolán kívüli programok, versenyek költségeinek támogatása). Az elmúlt években többször pályáztunk a fenntartónknál Szent Gellért-ösztöndíjra is, aminek köszönhetően több tanuló is részesült ösztöndíjban. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma egyébként nem magas az iskolai összlétszámhoz viszonyítva (számuk az 1%-ot sem haladja meg). A halmozottan

hátrányos helyzetű tanulók nagyjából nevelésbe vett tanulók, az ő esetükben a nevelőszülővel, gyámmal történő kapcsolattartás rendszeresebb.

Pedagógus kollégáink figyelmet fordítanak a sajátos nevelési igényű (SNI) és a tanulási, magatartási problémákkal (BTMN) küzdő tanulóira. Az iskolavezetés minden tanév elején megosztja a kollégákkal az ezzel kapcsolatos tudnivalókat, hogy a tanórákon milyen lehetőségek vannak az egyéni haladás, egyéni foglalkozás megvalósítására. A kollégák ezt a tanmenetekben is feltüntetik. Természetesen minden érintett tanuló számára biztosítjuk a fejlesztő vagy rehabilitációs foglalkozásokat, utóbbit utazó gyógypedagógusok részvételével.

Az SNI tanulók száma az utóbbi években emelkedő tendenciát mutat. Jellemzően tanulási problémákkal küzdő tanulók (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, aktivitás és figyelemzavar), de az utóbbi évtizedben szinte folyamatosan voltak beszéd fogyatékos, illetve autista tanulóink. Mindig nagy kihívás az osztályfőnök, szaktanárok számára ezeknek a gyerekeknek az oktatása, még inkább (pl. az autista tanulók viselkedési sajátosságai miatt) a közösségbe való beillesztése, elfogadtatása a többi tanulóval. Külön öröm számunkra az, hogy mindegyik SNI tanulót el tudtuk eddig jutni a sikeres érettségi vizsgához, és hogy a felsőoktatásban tudták a tanulmányaikat folytatni. A tanulók gyógypedagógiai megsegítését, ellátását minden tanévben meg tudjuk szervezni utazó gyógypedagógusok segítségével.

A BTMN tanulók száma szintén évről-évre magasabb, megfigyelhető, hogy már alsó tagozaton növekszik a tanulási problémák száma. Jellemzően tanulási nehézséggel küzdő tanulókról van szó, beilleszkedési, magatartási problémákkal kevésbé találkozunk. Több olyan tanulóink is van azonban, akiknél a tanórai munka, teljesítmény során mi magunk érzünk problémát, de jelenleg nem rendelkeznek szakvéleménnyel. Ilyen esetekben a szülővel konzultálva kezdeményezzük a szakértői vizsgálatot – azt is tapasztaljuk azonban, hogy a szülő nem minden esetben partner az iskola ilyen irányú jelzésében. A BTMN tanulók ellátását saját humán erőforrásból tudjuk megoldani, kollégáink között többen is rendelkeznek fejlesztőpedagógus képesítéssel.

2.5 SWOT-analízis a pedagógusok körében végzett felmérés alapján

Erősségeink:

- az egyházi fenntartásból eredő szellemiség,
- a fenntartói támogatás
- a jól működő iskolai programok (pl. CSÉN, egészségvédelem, bűnmegelőzés, lelki napok, egyéni beszélgetések),
- érzelmi intelligencia fejlesztése mellett elkötelezett iskolai munkacsoport működése,
- osztályfőnökök elkötelezettsége, segítőkész szándéka,
- külső kapcsolataink működése (városi művelődési intézmények, rendőrség, gyermekjóléti szolgálat),
- van ifjúságvédelmi felelős, pasztorál-pszichológiai képzettségű munkatárs intézményünkben,
- az iskolai alapítvány támogató működése.

Gyengeségeink, fejlesztendő területeink:

- a problémák időben történő felismerése, kezelése,
- megfelelő érzékenység a problémák iránt, "intő jelek" figyelése,
- szülők bevonhatósága és bevonása az iskolai programokba,
- bizonyos problémák kezelésére protokoll hiánya, a jelzőrendszer hatékony működtetése,
- továbbképzések gyakorisága a gyermekvédelmi kérdések fókuszba helyezése érdekében.

Lehetőségeink:

- a nevelőtestület nyitottsága az újra, szemléletformálás lehetősége,
- kezdeményezőkézség a nevelőtestület tagjaiban, motiválhatóság,
- érzelmi intelligencia fejlesztésére iskolai keretek megteremtése,
- plébánia közelsége, lelkészek bevonhatósága.

Veszélyeztető tényezők:

- kollégák mindennapi leterheltsége,
- szülők nyitottságának kérdéses volta, munkahelyi leterheltsége,
- magas tanulói létszám, az odafigyelés nehézsége.

3. A gyermekvédelem intézményi struktúrája

A gyermekvédelem az iskolában dolgozó minden pedagógus alapvető feladata az idézett törvényi hely (Nkt. 62.§ (1) és a munkaköri leírások alapján. Az iskolai jelzőrendszer működése nem is képzelhető el a pedagógusok, különösen az osztályfőnöki szerepben lévő pedagógusok aktív részvétele nélkül. Minden pedagógusnak feladata a gyermekek problémáinak észlelése, az azok háttérében álló okok vizsgálata, az együttműködés a problémák megoldásában az osztályfőnökkel, szülőkkel, gyermekvédelmi felelőssel, az intézmény vezetésével. Mivel az osztályfőnökök állnak többnyire a legszorosabb, legaktívabb kapcsolatban osztályukkal, az ő esetükben ez a feladat különösen fontos szerepet játszik. A tanulmányi eredmények, hiányzások nyomon követése mellett törekedniük kell a gyermekek személyiségének, családi háttérének megismerésére, a szülőkkel és az osztályban tanító tanárokkal történő aktív kapcsolattartásra.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó konkrét feladatok azonban természetesen igényelnek egy belső struktúrát, hogy adott esetben minden pedagógus tudja, hogy problémák észlelése esetén kihez fordulhat. Intézményünkben van gyermekvédelmi felelős, akinek munkáját egy munkacsoport (gyermekvédelmi team) segíti. A gyermekvédelmi team tagjait az intézményvezető jelöli ki a tanév kezdetéig. A nevelőtestület tájékoztatása a gyermekvédelmi team tagjairól a tanévnyitó értekezleten történik meg. A gyermekvédelmi team tagjai:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- a nevelőtestületből legalább két további tag, akik közül az egyik az alsó tagozatos tanítók közül kerül ki.

A gyermekvédelmi team vezetője a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

A gyermekvédelmi team tagjainak főbb feladatai:

- jogszabályi változások nyomon követése,
- a gyermekvédelmi feladatokhoz kapcsolódó továbbképzések szervezési feladatainak ellátása,
- a sajátos nevelési igényű és a tanulási, magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdő tanulók ellátásának, felülvizsgálatának szervezése, jelzés esetén a szakértői vizsgálatok adminisztratív feladatainak intézése,
- együttműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel az éves munkaterv és a félévi, tanév végi beszámolók elkészítésében,
- az iskolai jelzőrendszerben történő aktív szerepvállalás, kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal,
- segítő, egyéni beszélgetésekben történő részvétel tanulókkal, szülőkkel, pedagógusokkal,
- a gyermekvédelemhez kapcsolódó továbbképzések figyelése, jelzése a nevelőtestület felé,
- a gyermekvédelmi feladatokhoz kapcsolódó iskolai programokban (pl. közös programokon a szülőkkel, továbbképzéseken) történő szerepvállalás.

A feladatokat a gyermekvédelmi team tagjai egymás között megoszthatják.

Az intézményi gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst (a team vezetőjét) az intézményvezető jelöli ki a tanév kezdetéig. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkaidő-kedvezményben (órakedvezmény) részesül, melynek mértéke heti 1 óra. Feladatának ellátáshoz kapcsolódóan a hét egy napján fogadóórát jelöl ki az intézményvezetővel egyeztetve: a fogadóóra időpontjáról, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről az osztályfőnökök az első szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket, illetve az iskolai honlapján is szerepel az információ.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős főbb feladatai a team feladatokon túl:

- a gyermekvédelmi team munkájának koordinálása, az éves gyermekvédelmi munkaterv elkészítése és megismertetése a nevelőtestülettel,
- a félévi és tanév végi beszámoló elkészítése, megismertetése a nevelőtestülettel,
- statisztikai adatok rögzítése, nyomon követése (HH és HHH tanulók),
- tanácsadás, információk nyújtása szülőknél és pedagógusoknak,

- az iskolai jelzőrendszer koordinálása, szükség esetén kapcsolatfelvétel az illetékes hatóságokkal az intézményvezetővel egyeztetve.

Az intézményi struktúra egyik fejlesztendő elemének tekintjük a konkrét eljárásrendek kidolgozását, a felelősök körének pontosabb meghatározását.

4. A gyermekvédelem alapelvei intézményünkben

Az elmúlt évtizedekben minden pedagógusnak szembesülnie kellett a társadalomban zajló változásokkal. A felnövekvő új generációk nevelése-oktatása más szemléletmódot, hozzáállást igényel, miközben olyan problémákkal szembesülünk, amelyek néhány évtizede egyáltalán nem vagy alig voltak jellemzőek. Ezek sorában nagyon sok a mentális eredetű probléma, amelyeket a világjárvány felerősített. Az ENSZ Gyermekalapjának legfrissebb jelentése szerint a 10-19 éves fiatalok között hétből egy mentális zavarral küzd a világon.

A mai generáció nagyon közel van a fiatalok körében évtizedek óta legsúlyosabbnak mondható mentálisegészség-krízishez. A felszínen viszont úgy tűnik, minden rendben van. Brennan Mannin, jezsuita szerzetes szavaival élve: *„A kor kísértése, hogy jól nézzünk ki anélkül, hogy jól lennénk.”*

Saját intézményünk gyermekvédelmi stratégiájának megtervezésekor nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezeket a figyelmeztető adatokat, és negatív irányba mutató folyamatokat. Tanulóink között nálunk is egyre gyakoribbak olyan tünetek, amelyeket korábban csak elvétve tapasztaltunk. Ilyen például a verbális és testi bántalmazás, a kifogásolható beszédstílus, az agresszív megnyilvánulás, szorongó állapot, pánikroham, internetes bántalmazás és függőség.

Segítő, nevelő munkánk során elengedhetetlen tisztában lennünk a jelenségek mögötti okokkal, látni és érteni a társadalmi, kulturális közegnek a változásait, amelyben tanulóinkkal együtt mi is élünk. Csak így ismerjük fel azokat a hiányokat és szükségleteket, amelyeknek a betöltésére, mint oktatási intézmény felelősségteljesen és hitelesen vállalkozhatunk.

Alapelvünk az, hogy az ember kapcsolatra teremtett lény. Kapcsolatra teremtett önmagával, embertársaival, az őt körülvevő természettel, és nem utolsó sorban Teremtőjével.

Ha ezek közül bármelyik területen sérülések keletkeznek, vagy akadályok lépnek fel, megbomlik a harmónia, az az egység, amely az egészséges mentális fejlődéshez és jólléthez nélkülözhetetlen. Napjainkban ennek a harmóniának megbomlását tapasztaljuk, a kapcsolatok sérülése, hiánya áll az iskolában tapasztalható legtöbb probléma hátterében.

Stratégiánk összeállításában ezekből az általunk is tapasztalható jelenségekből indulunk ki, és ezek feloldására, hatásuknak csökkentésére keresünk megoldásokat. Mivel a kultúra nem a valódi függetlenség és érettség felé tereli gyermekeinket, a gyermekneveléssel foglalkozó felnőttekre sokkal nagyobb felelősség hárul, mint korábban. Minden gyermeknek szüksége van arra, hogy fizikai, érzelmi biztonságban érezze magát, hogy legyen mellette legalább egy ember, akihez fordulhat a problémáival. Feladatunknak ezt tekintjük, vagyis egy *fizikai, érzelmi biztonságot nyújtó iskolai közeg* megteremtését, amely a kapcsolatok terén megbomlott harmóniát igyekszik visszaállítani. Szeretnénk erősíteni a szülő-gyermek, felnőtt-gyermek kapcsolat természetes alapjait. A nehézségek középpontjában az oktató-nevelő munka területén is a kapcsolat áll, a megoldást is ebben kell megtalálnunk. A hangsúlyt a tanulókkal kialakított szilárd és megbízható kapcsolatra kell helyezni, amelyet a megértés és az empátia vezérel, és amely révén a tanulók biztonságban érzik magukat. Ennek a kapcsolatépítésnek az alapelvei a következők iskolánkban:

1.) *A fizikai biztonság megteremtése*

Az érzelmileg biztonságos légkör kialakításának alapja, hogy a tanulók úgy érezzék, fizikailag biztonságban vannak. Ez akkor és úgy történik meg, ha tudják, hogy szükség esetén testi, érzelmi, kapcsolati értelemben egyaránt megvédik őket. Számíthatnak arra, hogy nem kiszolgáltatottak például az osztályteremben az osztálytársaik erőszakos megnyilvánulásainak, verbális vagy fizikai bántalmazásoknak, mert segítséget kérhetnek a pedagógustól, és jelezhetik a problémáikat.

2.) *Odafigyelés és megértés*

A fizikai biztonságnál jóval többet jelent az, ha érzik, hogy odafigyelünk rájuk és megértjük őket. Ez ráhangolódást jelent arra, ami bennük zajlik: igazi odafigyelést belső érzéseikre, gondolataikra, bármire, ami bennük történik a viselkedésük hátterében. Jelenti azt is, hogy következetesen örülünk az örömeiknek és a sikereiknek, és együttérzünk velük, amikor valami

fáj. Ez a magatartás tudatosítja bennük, hogy nem csak a külsőleg látható viselkedésükre figyelünk, és bármi történjen is, megbízhatóan ott leszünk számukra. Amikor a tanuló úgy érzi, hogy megértik őt, az abban is segíti, hogy rálásson és megtanulja azt is, hogy mi zajlik őbenne.

3.) *A megnyugtató szükségessége*

A biztonságban vagyok és megértenek átélésén túl arra is szüksége van a gyerekeknek, hogy megnyugtassák, amikor nehéz időszakon megy keresztül. Ez nem jelenti azt, hogy meg kell óvni a fájdalomtól és a nehézségektől. Az életkornak megfelelően engedni kell megtapasztalni, hogy az élet töredékes és nem tökéletes, hogy az élettel együtt jár a fájdalom és a szenvedés. De ezeket az életheleket annak mély átélése kell, hogy kövesse, hogy soha nem maradnak egyedül a szenvedésükkel. Különösen oda kell figyelni azokra a tanulóira, akik az utóbbi időben elvesztették valamelyik szülőjüket vagy hozzátartozójukat.

4.) *Kiszámíthatóság*

A fizikai biztonság, az odafigyelés és megértés, valamint a megnyugtató elvezet az általános belső biztonságérzethez, aminek a kiszámíthatóság az alapja. Ez azt jelenti, hogy nyilvánvalóvá tesszük és nyilvánvalóvá válik a tanuló előtt, hogy számíthatnak arra, jelen vagyunk a számukra. Az érzelmi biztonság akkor alakul ki, ha elhiszik, hogy minden tőlünk telhető megteszünk annak érdekében, hogy ők biztonságban legyenek, megértést mutatunk feléjük, amikor hozzánk fordulnak a problémájukkal, és ha valami rossz irányba indul el az életükben, akkor megnyugtatójuk őket. Így alakítunk ki körülöttük és közöttük egy olyan, feltétel nélküli elfogadással alapuló légkört, amiben minden kimondható, minden felvállalható, és minden helyrehozható. Ennek eredményeként azzal az életbátorsággal közelíthetnek az élethez, hogy tudják, biztonságban vannak, hogy a kapcsolatok következetesen jelen vannak az életükben, és hogy képesek kezelni a nehéz pillanatokot, - így otthon érzik magukat a világban.

Mindezekből következően látjuk azt, hogy hosszú út áll előttünk. Az előzőekben bemutatott szemléletmód kialakítása akár a tantestületre, akár a szülőkre vonatkoztatva nem történik egyik pillanatról a másikra, és nem történik egyszerre mindenkire érvényes módon. Nem vagyunk képesek arra sem, hogy minden tanulóval ezzel az odafigyeléssel kísérjünk. De biztató számunkra Jézus példázata, mely szerint *„Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet fog az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel.” (Mt13,33)*

Ilyen kis kovászként szeretnénk belerejteni gyermekvédelmi stratégiánk alapfilozófiáját iskolánk hétköznapi, mindennapi életébe. Hisszük, hogy az ebben megfogalmazott látásmód, és az ennek alapján meghatározott feladatok közelebb visznek bennünket egymáshoz a tantestületben, és újfajta kapcsolódást alapoz meg tanulóinkhoz és a szülőkhöz.

5. Az intézményi gyermekvédelem fő céljainak meghatározása az intézményi filozófia alapján

Katolikus intézményként a gyermekvédelmi munkánk középpontjában az ember áll, a tanulók szociális problémáinak kezelése mellett a családi életre és a tanulók lelki egészségére fordított kiemelt figyelem. A súlyos gyermekvédelmi problémák száma alacsony intézményünkben, feladataink között ezért **részben a prevencióra helyezük a hangsúlyt, részben pedig az intézményben tapasztalt problémák kezelésére.** Minden meghatározott feladatunk mögött az intézményi filozófia megvalósításának igénye, a bizalmi légkör, a segítő kapcsolatok erősítésének igénye áll. Az intézményben kialakult jó gyakorlatokat meg akarjuk őrizni, illetve azok számát bővíteni is új megoldások keresésével, más oldalról viszont az újonnan tapasztalt problémákra is igyekszünk reagálni.

Ennek megfelelően kiemelten fontosnak tartjuk először is **a jelzőrendszeri feladatok, a gyermekvédelem feladatának tudatosítását a nevelőtestületben.** Lényeges **a problémák észlelése iránti érzékenység növelése,** a „vedd észre!” gondolatának és gyakorlatának tudatosítása a pedagógusokban. A nevelőtestület tagjainak is tisztában kell lenni a gyermekvédelem tárgykörébe tartozó alapvető ismeretekkel, saját felelősségükkel, ezt kell mindenképpen erősítenünk a jövőben. A tanulási, magatartási, adott esetben szociális problémákat a szaktanárok, osztályfőnökök tapasztalják meg először, így nekik kiemelt szerepük van ezen problémák időben történő kezelésében. Másrészt azonban nem mellőzhető feladat **a nevelőtestület mentálhigiénés támogatása,** mivel jól tudjuk, hogy az tud hatékonyan segíteni másnak, aki maga is stabil lelkülettel, értékrenddel bír.

Ezzel összefüggésben jelentős feladat számunkra **az iskolai jelzőrendszer vizsgálata, az eljárásrendek, felelősök körének pontos meghatározása** a szervezetfejlesztés terén. A jelzőrendszer ezen elemeinek dokumentálása hiányos, pontosabb kidolgozást igényel, az

egész iskola érdekét szolgálja, hogy minden pedagógus tisztában legyen azzal, hogy milyen problémával kihez forduljon.

A gyermekvédelem, a tanulóinkkal történő törődés nem lehet eredményes egy másik oldal, a szülői támogatás nélkül. **A szülőkkel való aktívabb kapcsolattartás** szükséges tanulóink családi háttérének, adott esetben magatartási problémáinak megismeréséhez. A gyerekek tanulmányi előmenetelét, hiányzásait a szülők az e-naplón keresztül tudják követni, minden tanévben adott a fogadóórák lehetősége is a szülők számára. Ezen kívül jelenleg is vannak az iskola életében a szülőkkel tervezett közös programok, de azt tapasztaljuk, hogy a szülőket nehéz bevonni ezekbe a programokba, főként a gimnáziumi korosztály esetében. Számos olyan kockázati tényező van a fiatalok életében, amelyre nemcsak az iskolának kell figyelni, hanem a szülőnek is (pl. az internet veszélyei, drogfogyasztás). Célszerűnek tartjuk ezért ezt a feladatot az általános iskolai képzésben, illetve a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés felső tagozatán erősíteni, hiszen ha a közös programok gyakorlattá válnak, a gimnáziumot nálunk folytató diákjaink szülői közösségére jobban lehet építeni. Tapasztaljuk ugyanakkor a családi élet defektusát, a szülő-gyermek kapcsolat átalakulását, lazulását is sok esetben: ez is olyan tényező, amelyben az iskola a maga eszközeivel segítséget nyújthat, és a szülőkkel tervezett programok ennek fontos elemét jelentik.

Ugyanilyen fontos feladat **az iskola tanulói közösségének formálása**. Itt is vannak jól működő gyakorlataink (osztályprogramok, lelki napok, osztálykirándulások, hétvégi túrák, családi napok). A keresztény szemlélet, az egymásra történő odafigyelés erősítése ezeken az alkalmakon jobban közvetíthető a tanulók felé. A szülőkkel tervezett közös programok mellett ezek is hozzájárulhatnak az intézményi filozófiában megfogalmazott és célunknak tekintett bizalmi légkör, a biztonságos „védett közeg” megteremtéséhez, tanulóink alaposabb megismeréséhez.

Az igazolatlan hiányzások számának alakulása, a romló tanulmányi eredmények mindig jeleznek valamit, legyen az tanulási probléma, vagy a családi háttérben bekövetkezett változás. Ezeket a gyermekvédelmi szempontból fontos jelzéseket eddig is nyomon követtük, ezután is feladatunk marad. Az iskola lemorzsolódási mutatói jelenleg nem igényelnek beavatkozást, tapasztaljuk viszont a tanulási problémák számának növekedését, ami talán az utóbbi évek járványügyi viszonyainak is köszönhető. **A tanulási, magatartási problémák**

felismerése és kezelése, a szakemberhez történő irányítás szintén továbbra is a gyermekvédelem kiemelt feladata iskolánkban.

Bár a HH és HHH tanulók, védelembe vett tanulók száma szintén nem tekinthető magasnak iskolánkban, rajtuk kívül is vannak szociális problémákkal küzdő, nehéz családi háttérrel küzdő tanulóink. Nem elhanyagolható feladat tehát **a tanulóknak nyújtott szociális segítségnyújtás, az iskola lehetőségeihez mérten a tanulók anyagi támogatása**. Ennek is van kialakult gyakorlata az intézményünkben, mindenekelőtt az iskolai alapítvány támogatása az érintett tanulóknak. Fontos ugyanakkor **az iskola tanulói közösségében is a szociális érzékenység, a másokra történő odafigyelés képességének erősítése**.

Ennél is fontosabb talán **a tanulók mentális támogatása**. Tapasztaljuk tanulóink körében a verbális bántalmazás, ritkábban a fizikai agresszió megjelenését. A verbális bántalmazás legalább olyan sérülést tud okozni, mint a fizikai, hatása is hosszabb távú. Nagyon fontos annak a gyakorlatnak a folytatása, hogy a tanulóknak lehetőséget adunk problémáik megbeszélésre az iskolában külön erre a célra kialakított helyen, ezzel is erősítve az intézményi filozófiában megfogalmazott odafigyelés, megértés fontosságát. Az egyedi esetek kezelése mellett az lenne természetesen a fő cél, hogy ez a szellemiség váljon jellemzővé a tanulók között is, kevesebb legyen a verbális bántalmazás, kiközösítés. Ennek megvalósítására mindenképpen konkrét feladatokat kell megfogalmaznunk a következő évekre. Szintén feladatunknak tekintjük a pandémia enyhülésével a gyászfeldolgozás segítségét, az elmúlt időszakban több olyan tanulóink is volt, aki a járvány következtében veszítette el valamelyik szülőjét. A gyász mellett természetesen más krízishelyzetek is adódhatnak a gyermekek életében, ezek kezelésében törekszünk segítséget nyújtani.

Az intézményi filozófiákban megfogalmazottak alapján szintén jó gyakorlatot jelentenek iskolánkban a **prevenciós programok**, melyeknek többnyire az osztályfőnöki órák adnak keretet (rendőrségi, védőnői órák). Ezekon az órákon is felmerülnek azok a témák, melyeket problémának érzünk az iskola életében, elsősorban az internetes kommunikáció és veszélyei, illetve az egészségmegőrzéssel kapcsolatos témák. A meglévő jó gyakorlatok folytatása mellett ezen a téren is igyekszünk keresni a további lehetőségeket.

6. A gyermekvédelmi stratégia megvalósítási terve a célok elérése érdekében

A főntebb meghatározott feladatok gyakorlati megvalósítása több időt, átgondolt cselekvést igényel. A tanévekre meghatározott konkrét feladatokat ezen célkitűzések mentén határozzuk meg, magukat a konkrét feladatokat az éves gyermekvédelmi munkatervek fogalmazzák meg. A megvalósítási tervben azokat a kereteket vázoljuk fel, amelyek céljaink elérését segítik. Intézményünk feladatainak a 2022-2025. közötti időtávban a következőket tekintjük:

- a. a nevelőtestület érzékenyítése, a gyermekvédelmi kérdések, problémák iránti érzékenység növelése:
- továbbképzések figyelése, továbbképzéseken történő részvétel támogatása a következő témákban: kommunikáció és konfliktuskezelés, iskolai agresszió kezelése, gyermekvédelmi alapismeretek, érzelmi intelligencia fejlesztése
 - jogszabályi változások nyomon követése, a nevelőtestület rendszeres tájékoztatása a változásokról,
 - a nevelőtestület rendszeres tájékoztatása az intézményi gyermekvédelmi munkacsoport munkájáról,
 - esetmegbeszélések gyakorlatának fenntartása.

A megvalósítás tervezett ideje:

- továbbképzések, érzékenyítés: **2022/2023.-2024/2025. tanévig**
- tájékoztatás: **tanév eleji, félévi és tanévzáró nevelőtestületi értekezleteken, illetve jogszabályi változás esetén az évközi nevelőtestületi értekezleteken**
- **esetmegbeszélések: folyamatos**

Felelősök: a gyermekvédelmi team-et vezető intézményvezető-helyettes, gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök

b. a nevelőtestület mentális támogatása:

- továbbképzések figyelése, a részvétel támogatása a következő témákban: stresszkezelés, a kiégést megelőző technikákkal történő ismerkedés

- meglévő jó gyakorlatként a nevelőtestületi bibliaórák, lelki napok gyakorlatának folytatása,
- csapatépítést szolgáló közös délutáni alkalmak, belső továbbképzések szervezése.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **továbbképzések: 2022/2023.-2024/2025. tanévig**
- **nevelőtestületi bibliaórák: a tanév során folyamatosan, havi rendszerességgel**
- **lelki napok: tanévente legalább három alkalommal**
- **belső továbbképzések, közös alkalmak: tanévente legalább négy alkalommal**

Felelősök: intézményvezető, gyermekvédelmi team

c. gyermekvédelmi protokoll, eljárásrendek vizsgálata, hatékonyság ellenőrzése:

- eljárásrendek pontosítása, felelősök pontos meghatározása,
- az eljárásrendek, a jelzőrendszer hatékony működésének vizsgálata, szükség esetén módosítása.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **protokoll vizsgálata, hatékonyságának elemzése: 2022/2023. tanévtől folyamatos**

Felelősök: gyermekvédelmi team

d. aktívabb kapcsolat kialakítása a szülőkkel:

- fogadóórák gyakorlatának megtartása,
- szülőkkel közös esetmegbeszélések gyakorlatának folytatása,
- külső előadók meghívása a szülők érdeklődésére számot tartó témákban, programsorozat szervezése, mozilátogatás
- közösségi programok szervezése az egy osztályban tanuló gyerekek szüleinek, családi napok gyakorlatának kiterjesztése minden osztályra,
- ismerkedési délutánok szervezése a tanár-szülő kapcsolat erősítése érdekében,
- tanár-szülő lelki délutánok gyakorlatának átgondolása, új megoldások keresése a hatékonyabb megvalósításban.

A megvalósítás tervezett ideje:

- fogadóórák, esetmegbeszélések: fogadóórák minden tanévben az éves munkatervben meghatározott időpontokban, esetmegbeszélések szükséges esetben
- ismerkedési délutánok: az 1., 5. és 9. évfolyamon tanévente szeptember-október hónapban,
- családi napok: minden tanévben folyamatos azokban az osztályokban, ahol ennek gyakorlata már működik, illetve a 2022/2023-as tanévtől az 5. és 9. évfolyamtól felmenő rendszerben
- külső eladók, mozilátogatás: tanévente legalább két alkalom

Felelősök: iskolavezetés, gyermekvédelmi team, osztályfőnökök

e. közösségépítés, közösségfejlesztés:

- továbbképzések figyelése, a részvétel támogatása a következő témákban: szabadidő szervezése, játékos foglalkozások tervezése, érzelmi intelligencia fejlesztése, élménypedagógiai eszközök
- a meglévő jó gyakorlatok közül a lelki napok tematikájának átgondolása, programok és foglalkozástervek kidolgozása a 9. évfolyamtól kezdődően is, középpontban az érzelmi intelligencia fejlesztésével,
- a lelki napokat szervező iskolai munkacsoport körének bővítése, új kollégák bevonása a munkacsoport munkájába,
- CSÉN foglalkozások folytatása,
- gólyatábor/fecsketábor szervezése a leendő 1., 5. és 9. évfolyamos osztályok tanulóinak, a szervezésbe és megvalósításba az iskola diákjainak bevonása,
- a meglévő jó gyakorlatok közül a hétvégi túrák szervezése, két vagy három napos formában történő szervezésük gyakorlatának kialakítása,
- osztályprogramok szervezése,
- osztálydélutánok szervezése,
- hittan- és napközis táborok, kórustáborok szervezésének folytatása.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **továbbképzések: 2022/2023.-2024/2025. tanévig**
- **lelki napok szervezése, CSÉN foglalkozások, iskolai munkacsoport működtetése: folyamatos**
- **táborok: minden tanévben a kialakult gyakorlat szerint**
- **gólyatábor/fecsketábor: 2023/2024. tanévtől folyamatosan**
- **hétvégi túrák, osztályprogramok: tanévente legalább két alkalommal**

Felelősök: intézményvezetés, diákönkormányzat, iskolai munkacsoport, gyermekvédelmi team, osztályfőnökök

f. igazolatlan hiányzások, romló tanulmányi eredmények nyomon követése, tanulási és magatartási problémák kezelése:

- továbbképzések figyelése, a részvétel támogatása a következő témákban: beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának segítése,
- esetmegbeszélések gyakorlatának folytatása,
- szaktanári, osztályfőnöki, szülői jelzés esetén a tanulók szakértői bizottsághoz történő irányítása,
- az SNI és BTMN tanulók integrációjának segítése, a szakértői véleményben foglalt, a többségi pedagógusok számára megfogalmazott javaslatok megismertetése a nevelőtestülettel,
- az SNI és BTMN tanulók rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásainak szervezése,
- a tanév rendjében meghatározott időközökben az érdemjegyek számának és a tanulmányi eredmények figyelése,
- lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók nyilvántartása, szükség esetén intézkedési terv készítése a létszámadatok tükrében,
- az igazolatlan hiányzások nyomon követése, a szükséges adminisztrációs feladatok elvégzése,
- kapcsolattartás az illetékes hatóságokkal.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **továbbképzések: 2023/2024.-2025/2026. tanévig**
- **tájékoztatás, szakértői javaslatok megismertetése: minden tanévben legkésőbb szeptember közepéig,**
- **érdemjegyek számának ellenőrzése, tanulmányi eredmények nyomon követése: az éves munkatervben meghatározottak szerinti időpontokban,**
- **lemorzsolódás: minden tanévben félévente**
- **esetmegbeszélések, szaktanári és osztályfőnöki jelzések szakértői vizsgálat szükségességéről, igazolatlan hiányzások nyomon követése: folyamatos**

Felelősök: intézményvezetés, gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök, iskolatitkár

g. a tanulók szociális problémáinak kezelése, a szociális problémák iránti érzékenység növelése:

- HH és HHH tanulók, védelembe vett tanulók nyilvántartása (statisztika),
- támogatás az érintett tanulóknak (iskolai alapítvány),
- további támogatási lehetőségek, támogató partnerek keresése
- ösztöndíj-pályázatok figyelése (Szent Gellért ösztöndíj, városi pályázati lehetőségek),
- aktívabb figyelemfelhívás a jótékonyági akciókra, jótékonyági akciók szervezése.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **HH és HHH statisztika: minden tanévben szeptember végéig**
- **támogatási igények jelzése, pályázatok figyelése, jótékonyági akciók szervezése: folyamatos**

Felelősök: intézményvezető, gazdasági vezető, gyermekvédelmi team, osztályfőnökök

h. a tanulók mentális támogatása:

- továbbképzések figyelése a következő témákban: kommunikáció és konfliktuskezelés, iskolai agresszió kezelése, gyászfeldolgozás, krízishelyzetek kezelése
- egyéni beszélgetések lehetőségének fenntartása a már működő gyakorlat szerint,

- a plébánia aktív bevonása az egyéni beszélgetések gyakorlatába,
- más intézmények jó gyakorlatainak tanulmányozása a konfliktuskezelés, mentális támogatás terén,
- szükség esetén kapcsolatfelvétel szakemberekkel.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **továbbképzések: 2022/2023.-2024/2025. tanévig**
- **egyéni beszélgetések, jó gyakorlatok tanulmányozása: folyamatos**

Felelősök: gyermekvédelmi team, az iskola lelki vezetője

i. prevenációs foglalkozások:

- továbbképzések figyelése a következő témákban: drogprevenáció, egészséges életmódra nevelés, az internet veszélyei,
- védőnői, rendőrségi órák az osztályfőnöki órák keretében,
- prevenációs témájú előadások, filmek figyelése, tanulócsoporthoz szervezése (mozilátogatás),
- témanapok, iskolai pályázatok (pl. rajz-, fotó-, irodalmi pályázat, egészségét) szervezése.

A megvalósítás tervezett ideje:

- **továbbképzések: 2022/2023. tanévtől folyamatos**
- **prevenációs osztályfőnöki órák tartása, előadások figyelése: folyamatos**
- **témanapok, iskolai pályázatok: 2022/2023. tanévtől kezdődően legalább egy témanap szervezése tanévente**

Felelősök: gyermekvédelmi team, osztályfőnökök, védőnő, iskolarendőr

7. A gyermekvédelmi stratégia várt hatásai és értékelése

A megvalósítási terv számos elképzelést tartalmaz, melyek az intézményi filozófia mindennapokban történő megjelenését célozzák. A megvalósítás hosszas folyamat, nyilván sok tapasztalat kell ahhoz, hogy céljainkat elérjük. Amit mindenképpen várunk a stratégia megvalósítása kapcsán:

- a hatékonyság a problémák kezelésében, a valódi segítség nyújtása minden tanulónak és szülőnek, megtalálni azt a segítségnyújtási formát, amire a leginkább szükségük van,
- az iskolai jelzőrendszer hatékony működése a problémák időben történő felismerése érdekében,
- az odafigyelés és megértés erősödése a nevelőtestületben és a tanulóknak, mert a problémák észlelése és jelzése közös iskolai feladat,
- a konfliktushelyzetek csökkenése, a kommunikációs csatornák jobb működése,
- a meglévő jó gyakorlatok mellett újabbak gyakorlattá válása,
- a szülők, családok növekvő részvétele az iskolai programokban,
- a szülők és tanulók elégedettségének növekedése, mert megtapasztalják, hogy intézményünkben tényleg az ember, az oktatás mellett a keresztény tanításoknak megfelelő nevelés áll a középpontban,
- az iskola közösségi életének mozgalmasabbá válása.

A stratégiát három-négyéves távlatban kívánjuk megvalósítani, az egyes tanévekben tervezett feladatok megvalósulását értékelését azonban minden tanévben szükséges elvégezni addig, amíg elmondhatjuk, hogy jó gyakorlattá válnak.

Az egyes tanévekre tervezett konkrét feladatok megvalósulását a gyermekvédelmi felelős által készített év végi beszámolóban értékeljük, ezek alapján jelöljük ki a következő tanévi feladatokat, illetve a stratégiában, ha szükségesnek látszik, változtatásokat hajtunk végre. Hosszabb távon tervezzük a megvalósítás folyamatában az elégedettségmérés gyakorlatát a nevelőtestület, szülők és tanulók körében: ezek fontos visszajelzések lesznek a stratégia alakítása szempontjából, hogy jobbá, életszerűbbé váljon. A tervezett programok során is szükséges azonban az elégedettségmérés gyakorlatát alkalmazni, hogy a visszajelzések tükrében a programok hatékonysága növekedjen.

Szolnok, 2022. 03. 29.

.....

Balog Zsolt

intézményvezető

.....

Molnár Zsolt

gyermekvédelmi team vezető

Fenntartói jóváhagyás

Az intézmény gyermekvédelmi stratégiáját a fenntartó megismerte, az abban foglaltakkal egyetért és a stratégiában megfogalmazott feladatok megvalósítását támogatja.